



## Zbierka súdnych rozhodnutí

UZNESENIE VŠEOBECNÉHO SÚDU (prvá komora)

z 20. novembra 2017\*

„Žaloba o neplatnosť – Zastúpenie advokátom, ktorý nemá postavenie tretej osoby – Neprípustnosť“

Vo veci T-702/15,

**BikeWorld GmbH**, so sídlom v Sankt Ingberte (Nemecko), v zastúpení: J. Jovy, avocat,

žalobkyňa,

proti

**Európskej komisii**, v zastúpení: L. Flynn, B. Stromsky a T. Maxian Rusche, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorej predmetom je návrh podaný na základe článku 263 ZFEÚ a požadujúci čiastočné zrušenie rozhodnutia Komisie (EÚ) 2016/151 z 1. októbra 2014 o štátnej pomoci Nemecka SA.31550 (2012/C) (ex 2012/NN) v prospech Nürburgringu (Ú. v. EÚ L 34, 2016, s. 1).

VŠEOBECNÝ SÚD (prvá komora),

v zložení: predsedníčka komory I. Pelikánová, sudcovia V. Valančius a U. Öberg (spravodajca),

tajomník: E. Coulon,

vydal toto

### Uznesenie

#### Okolnosti predchádzajúce sporu

- 1 Nürburgring je pretekársky automobilový okruh v nemeckej spolkovej krajine Porýnie-Falcko, v prospech ktorého bolo v rokoch 2002 až 2012 prijatých niekoľko opatrení pomoci, ktoré v podstate spočívali v kapitálových vkladoch, úveroch, verejných zárukách, vyhláseniach o zámere, podriadeniach pohľadávok, nižšom nájomnom, než je trhové nájomné, zaplatení poplatkov za služby a v poskytovaní dotácií.

\* Jazyk konania: nemčina.

- 2 Tieto opatrenia sa týkali nákladov spojených s výstavbou a prevádzkovaním zariadení priamo súvisiacich s automobilovým okruhom, najmä tribún, s výstavbou a prevádzkovaním zariadení na podporu cestovného ruchu (voľnočasové aktivity, ubytovanie, podujatia, obchody, reštaurácie a hry), ako aj s organizovaním pretekov formuly 1.
- 3 Uvedené opatrenia prijali najmä spolková krajina Porýnie-Falcko a ňou kontrolované verejné subjekty, ktoré majú v držbe rôzne zariadenia komplexu Nürburgring, a to Nürburgring GmbH (ďalej len „NG“), Motorsport Resort Nürburgring GmbH a Congress-und Motorsport Hotel Nürburgring GmbH.
- 4 Dňa 21. marca 2012 sa Európska komisia rozhodla začať proti Spolkovej republike Nemecko konanie vo veci formálneho zisťovania týkajúce sa pomoci poskytnutej Nürburgringu vrátane úverov, ktoré spoločnosť NG poskytla svojim dcérskym spoločnostiam, ku ktorým patrila aj žalobkyňa BikeWorld GmbH, predtým BikeWorld Nürburgring Besitz GmbH (ďalej len „BWNB“), potom BikeWorld Nürburgring GmbH (ďalej len „BWN2“), resp. jej právni predchodcovia, ako napr. Bike World Nürburgring GmbH (ďalej len „BWN1“).
- 5 Predmetom činnosti spoločnosti BWN1 bolo obchodovanie s novými a jazdenými motocyklami, ako aj podpora motocyklovej turistiky v lokalite Eifel. BWN1 zanikla zlúčením so spoločnosťou BWNB s účinnosťou k 6. septembru 2005. Spoločnosť BWNB následne zmenila svoj názov na BWN2.
- 6 Spoločnosť NG sa postupne alebo súbežne podieľala na základnom imaní spoločností BWNB a BWN1, potom BWN2 a žalobkyne. Svojim dcérskym spoločnostiam BWN1, BWNB a BWN2 poskytla úvery (ďalej len „sporné úvery“).
- 7 Dňa 15. mája 2007 spoločnosť NG previedla svoj 49 % podiel v BWN2 na pánov Norberta Brücknera a Jörga Jovyho. V rámci tohto prevodu bola podľa žalobkyne hodnota pohľadávok zodpovedajúcich sporným úverom odhadnutá na nulu eur.
- 8 V roku 2008 ukončila spoločnosť BWN2 svoje obchodné aktivity v Nürburgringu.
- 9 Spoločnosť BWN2 následne zmenila svoj názov na názov žalobkyne a jej sídlo bolo premiestnené do Sankt Ingbertu (Nemecko).
- 10 Po tom, ako Spolková republika Nemecko poskytla dodatočnú pomoc, Komisia rozhodnutím zo 7. augusta 2012 začala konanie vo veci formálneho zisťovania.
- 11 Dňa 1. októbra 2014 prijala Komisia rozhodnutie (EU) 2016/151 o štátnej pomoci Nemecka SA.31550 (2012/C) (ex 2012/NN) v prospech Nürburgringu (Ú. v. EÚ L 34, 2016, s. 1, ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).
- 12 V napadnutom rozhodnutí Komisia dospela k záveru, že sporné úvery viedli k poskytnutiu štátnej pomoci, ktorá je neoprávnená a nezlučiteľná s vnútorným trhom, a ktorá sa preto musí vrátiť.
- 13 V odôvodnení 226 napadnutého rozhodnutia Komisia konštatovala, že žalobkyňa je povinná vrátiť štátnu pomoc, ktorú získala pod svojimi predchádzajúcimi názvami, resp. ktorú získali jej právni predchodcovia v rámci sporných úverov.
- 14 Listom z 5. mája 2015 spoločnosť NG požadovala od žalobkyne vrátenie sumy v celkovej výške 4 902 275,29 eura. Dňa 10. augusta 2015 podala na Landgericht Saarbrücken (Krajinský súd Saarbrücken, Nemecko) žalobu s návrhom, aby bola žalobkyňi uložená povinnosť vrátiť sumu 250 000 eur, ktorá jej bola 4. apríla 2007 poskytnutá vo forme úveru v rozpore s článkom 108 ods. 3 a článkom 107 ods. 1 ZFEÚ. Súbežne s týmto konaním NG z podobných dôvodov žiada od žalobkyne sumu 4 652 200 eur.

## Konanie a návrhy účastníkov konania

- 15 Žalobkyňa návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 3. decembra 2015 podala žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie. Vec bola pridelená ôsmej komore Všeobecného súdu a bol určený sudca spravodajca.
- 16 Dňa 7. apríla 2016 Komisia predložila svoje vyjadrenie k žalobe.
- 17 V rámci opatrenia na zabezpečenie priebehu konania Všeobecný súd 13. mája 2016 vyzval žalobkyňu, aby objasnila svoje prepojenie so svojím právnym zástupcom Jörgom Jovym a vyjadrila sa k prípustnosti žaloby vo vzťahu k článku 19 tretiemu a štvrtému odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie.
- 18 Žalobkyňa odpovedala 30. mája 2016 tak, že pán Jovy je jedným z jej dvoch spoločníkov a vlastní 10 % jej základného imania, avšak nevykonáva nijaké úlohy pri riadení spoločnosti a finančnom riadení.
- 19 Dňa 19. júla 2016 žalobkyňa podala repliku, v ktorej informovala Všeobecný súd o svojom vstupe do likvidácie a po zopakovaní žalobného návrhu smerujúceho k odkladu vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia požiadala o prerušenie konania v prejednávanej veci na dobu deviatich mesiacov.
- 20 Dňa 22. júla 2016 Komisia podala svoje pripomienky k návrhu na prerušenie konania, v ktorom dospela k záveru, že konanie netreba prerušovať.
- 21 Rozhodnutím z 29. júla 2016 predseda ôsmej komory Všeobecného súdu zamietol návrh na prerušenie konania.
- 22 Dňa 2. septembra 2016 podala Komisia dupliku.
- 23 Dňa 16. septembra 2016 Komisia oznámila, že si neželá byť v priebehu pojednávania vypočutá. Žalobkyňa nepodala žiadosť o vypočutie v priebehu pojednávania podľa článku 106 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu v stanovenej lehote.
- 24 Rozhodnutím predsedu Všeobecného súdu z 12. októbra 2016 bola táto vec pridelená novému sudcovi spravodajcovi zasadaúcemu v prvej komore.
- 25 Žalobkyňa navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zrušil napadnuté rozhodnutie v rozsahu, v akom sa jej týka,
  - odložil výkon sporného rozhodnutia vo vzťahu k nej dovtedy, kým Všeobecný súd nerozhodne o žalobe vo veci samej.
- 26 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:
- v prvom rade zamietol žalobu ako neprípustnú,
  - subsidiárne zamietol žalobu ako nedôvodnú,
  - zaviazal žalobkyňu na náhradu trov konania.

## Právny stav

- 27 Podľa článku 129 rokovacieho poriadku môže Všeobecný súd po vypočutí účastníkov konania kedykoľvek aj bez návrhu rozhodnúť odôvodneným uznesením o prekážke konania z dôvodov verejného záujmu, ktorými môžu byť aj podmienky prípustnosti žaloby (pozri uznesenie z 27. marca 2017, Frank/Komisia, T-603/15, neuvverejnené, EU:T:2017:228, bod 48 a citovanú judikatúru).
- 28 V prejednávanej veci Všeobecný súd usudzuje, že sa s touto vecou dostatočne oboznámil na základe spisového materiálu a vysvetlení poskytnutých účastníkmi konania v rámci písomnej časti konania, a následne konštatuje, že nie je potrebné pokračovať v konaní.
- 29 Komisia bez toho, aby formálne vzniesla námietku neprípustnosti, uplatnila vo vyjadrení k žalobe a v duplike námietku neprípustnosti založenú v podstate na tom, že táto žaloba nespĺňa požiadavky článkov 19 a 21 Štatútu Súdneho dvora Európskej Únie, lebo pán Jovy, advokát zastupujúci žalobkyňu, je jedným z jej dvoch spoločníkov, a nie je teda od nej nezávislý.
- 30 Žalobkyňa zaujala stanovisko k tejto námietke neprípustnosti vo svojej odpovedi na opatrenie Všeobecného súdu na zabezpečenie priebehu konania (pozri bod 17 vyššie) a v replike. V tejto súvislosti žalobkyňa v podstate tvrdila, že jej právny zástupca mal v čase podania žaloby prepojenie so žalobkyňou len do tej miery, že vlastnil 10 % jej základného imania, ale že nemal žiadnu úlohu pri riadení spoločnosti a jej finančnom riadení a že ju zastupoval iba ako advokát, a nie ako spoločník.
- 31 Podľa ustálenej judikatúry z článku 19 tretieho a štvrtého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie a z článku 21 prvého odseku uvedeného štatútu, uplatniteľného na Všeobecný súd na základe článku 53 prvého odseku toho istého štatútu, a najmä z použitia pojmu „zastupovať“ v článku 19 treťom odseku uvedeného štatútu vyplýva, že iní účastníci konania ako členské štáty, inštitúcie Európskej únie, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami Dohody o Európskom hospodárskom priestore (EHP) a nie sú členskými štátmi, a taktiež Dozorný úrad Európskeho združenia voľného obchodu uvedený v tejto dohode nie sú samy oprávnení konať, ale musia využiť služby tretej osoby, ktorá musí mať oprávnenie vystupovať pred súdom členského štátu alebo iného štátu, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o EHP (pozri uznesenia z 5. decembra 1996, Lopes/Súdny dvor, C-174/96 P, EU:C:1996:473, bod 11 a citovanú judikatúru, a zo 16. septembra 2015, Calestep/ECHA, T-89/13, EU:T:2015:711, bod 28 a citovanú judikatúru).
- 32 Táto požiadavka využitia služieb tretej osoby zodpovedá predstave o úlohe advokáta v právnom poriadku Únie, na ktorej sa zakladá článok 19 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie a podľa ktorej sa advokát považuje za spolupracovníka justície povolaneho poskytnúť úplne nezávisle a v najvyššom záujme spravodlivosti právnu pomoc, ktorú jeho klient potrebuje (pozri uznesenia z 5. septembra 2013, ClientEarth/Rada, C-573/11 P, neuvverejnené, EU:C:2013:564, bod 11 a citovanú judikatúru, a zo 16. septembra 2015, Calestep/ECHA, T-89/13, EU:T:2015:711, bod 29 a citovanú judikatúru). V tomto ohľade sa uvedená predstava o úlohe advokáta v rámci sporov pred súdmi Únie uplatňuje objektívne, a teda nutne nezávisle od vnútroštátnych právnych poriadkov (pozri uznesenia z 19. novembra 2009, EREF/Komisia, T-40/08, neuvverejnené, EU:T:2009:455, bod 27 a citovanú judikatúru, a z 18. mája 2015, Izsák a Dabis/Komisia, T-529/13, neuvverejnené, EU:T:2015:325, bod 17 a citovanú judikatúru).
- 33 Podľa Súdneho dvora podstata tejto požiadavky zastupovania spočíva jednak v zabránení tomu, aby súkromné subjekty konali pred súdmi sami bez toho, aby využili sprostredkovateľa, a jednak v zabezpečení, aby právnické osoby bránil zástupca, ktorý je dostatočne nezaujatý vo vzťahu k právnickej osobe, ktorú zastupuje (uznesenia z 5. septembra 2013, ClientEarth/Rada, C-573/11 P, neuvverejnené, EU:C:2013:564, bod 14, a zo 4. decembra 2014, ADR Center/Komisia, C-259/14 P, neuvverejnené, EU:C:2014:2417, bod 25; pozri tiež uznesenie zo 6. apríla 2017, PITEE/Komisia, C-464/16 P, neuvverejnené, EU:C:2017:291, bod 27 a citovanú judikatúru).

- 34 Keď Súdny dvor s cieľom vymedziť osobnú pôsobnosť ochrany dôvernosti komunikácie medzi advokátmi a ich klientmi zavádzal kritérium „úplne nezávisle“ poskytovanej právnej pomoci (rozsudok z 18. mája 1982, AM & S Europe/Komisia, 155/79, EU:C:1982:157, bod 24), vymedzil takúto pomoc ako pomoc poskytovanú advokátom, ktorý je štrukturálne, hierarchicky a funkčne treťou osobou vo vzťahu k osobe, ktorá využíva túto pomoc (rozsudok zo 17. septembra 2007, Akzo Nobel Chemicals a Akcros Chemicals/Komisia, T-125/03 a T-253/03, EU:T:2007:287, bod 168), čo je identifikácia relevantná aj v rámci zastupovania pred súdmi Únie [pozri v tomto zmysle uznesenie z 9. novembra 2011, Glaxo Group/ÚHVT – Farmodiética (ADVANCE), T-243/11, neverejnené, EU:T:2011:649, bod 16]. Okrem toho sa rozhodlo, že advokát jedného účastníka konania v zmysle článku 19 tretieho odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie alebo nepriviligovaný účastník nesmie mať žiadne osobné prepojenie s dotknutou vecou a nesmie byť závislý od svojho klienta takým spôsobom, aby existovalo riziko, že nebude môcť splniť túto základnú úlohu pomocníka justície najvhodnejším spôsobom (pozri v tomto zmysle uznesenie z 30. októbra 2008, Ortega Serrano/Komisia, F-48/08, EU:F:2008:131, neverejnené, bod 35). Všeobecný súd konkrétne dospel k záveru, že hospodárske alebo štrukturálne väzby, ktoré má zástupca so svojím klientom, nesmú mať za následok zámenu záujmov klienta s osobnými záujmami jeho zástupcu (uznesenie zo 6. septembra 2011, ClientEarth/Rada, T-452/10, neverejnené, EU:T:2011:420, bod 20).
- 35 Požiadavka byť pred Všeobecným súdom zastúpený nezávislou treťou osobou, ktorú kladie právo Únie na nepriviligovaných účastníkov konania, teda nemožno považovať za požiadavku zameranú výhradne na vylúčenie zastupovania zamestnancami zastúpeného alebo osobami, ktoré sú od zastúpeného hospodársky závislé (pozri v tomto zmysle uznesenie z 5. septembra 2013, ClientEarth/Rada, C-573/11 P, neverejnené, EU:C:2013:564, bod 13). Ide o všeobecnejšiu požiadavku, ktorej dodržanie sa musí preskúmať na individuálnom základe.
- 36 V prejednávanej veci treba preskúmať, či je prepojenie pána Jovyho so žalobkyňou a prejednanou vecou zlučiteľné s požiadavkami zastupovania nepriviligovaných účastníkov konania pred súdmi Únie.
- 37 Je nesporné, že pán Jovy nadobudol od NG 10 % základného imania žalobkyne a že odvtedy je jedným z dvoch spoločníkov žalobkyne. Z bodu 10 žaloby ďalej vyplýva, že v rámci transakcie, ktorou pán Jovy a ďalší spoločník nadobudli základné imanie žalobkyne, „boli pohľadávky zo sporných úverov... ocenené ako nulové a postúpené jednému z nových spoločníkov z dôvodu neexistencie iného využitia“, pričom uvedený spoločník sa označil za „ochotného postúpiť ich ďalej komukoľvek ďalšiemu“.
- 38 Osobné prepojenie advokáta so žalobkyňou a prejednanou vecou tak boli v čase podania žaloby takej povahy, že existovalo riziko, že nebude môcť splniť svoju základnú úlohu pomocníka justície najvhodnejším spôsobom.
- 39 Žalobkyňa a jej advokát v odpovedi na námietku neprípustnosti vznesenej Komisiou alebo v odpovedi na opatrenie na zabezpečenie priebehu konania Všeobecného súdu nepredložili žiaden dôkaz, ktorý by umožnil vylúčiť existenciu takého rizika za okolností daného prípadu.
- 40 Z bodov 8 a 12 žaloby naopak vyplýva, že v prejednávanej veci toto riziko nastalo, lebo pán Jovy zamenil svoje postavenie a svoje osobné záujmy ako investor a spoločník žalobkyne za postavenie a záujmy svojej klientky. Na účely spochybnenia vrátenia štátnej pomoci, ktorú žalobkyňa získala v rámci sporných úverov neoprávnene, pán Jovy totiž tvrdil, že „súčasní spoločníci žalobkyne nemajú absolútne nič spoločné s pôvodnými spoločníkmi vlastníkami podielov z obdobia poskytnutia pôžičiek“. Na druhej strane tvrdil, že pri predaji podielu spoločnosti NG na základnom imaní žalobkyne nebol dôvod zisťovať oprávnenosť poskytnutia uvedených úverov ani to, či boli dodržané pravidlá štátnej pomoci, lebo „v zmluve o postúpení [uzatvorenej] so spoločnosťou NG táto spoločnosť uistila [nadobúdateľov], že jej neboli poskytnuté verejné dotácie“. Výnimky, ktorých sa takto dovoľáva, tak

boli čisto osobné vo vzťahu k pánovi Jovymu a druhému spoločníkovi žalobkyne ako nadobúdateľom podielov na základnom imaní žalobkyne v držbe spoločnosti NG a netýkajú sa žalobkyne, ktorej podiely boli postúpené.

- 41 Treba teda konštatovať, že pán Jovy mal v čase podania žaloby osobné prepojenie so žalobkyňou a na prejednávajúcu vec, čo znamená, že v zmysle judikatúry citovanej v bode 33 vyššie nebol dostatočne nezáujatý, aby mohol úplne nezávisle zastupovať žalobkyňu.
- 42 Z vyššie uvedeného vyplýva, že keďže návrh na začatie konania podpísal pán Jovy v postavení advokáta žalobkyne, táto žaloba nebola podaná v súlade s článkom 19 tretím a štvrtým odsekom Štatútu Súdneho dvora Európskej únie a s článkom 51 ods. 1 rokovacieho poriadku.
- 43 Žalobu preto treba zamietnuť ako neprípustnú.

### **O trovách**

- 44 Podľa článku 134 ods. 1 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobkyňa nemala vo veci úspech, je opodstatnené zaviazať ju na náhradu trov konania v súlade s návrhom Komisie.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (prvá komora)

nariadil:

- 1. Žaloba sa zamieta ako neprípustná.**
- 2. BikeWorld GmbH je povinná nahradiť trovy konania.**

V Luxemburgu 20. novembra 2017

Tajomník  
E. Coulon

Predseda  
I. Pelikánová